

Gyökössy Endre gondolatai a szeretetről, a házasságról

Két ember kapcsolatának négy szólama van. Ha ezek közül bármelyik hiányzik, a házasság megbetegszik. A teljes, négy szólamú házasságot Gyökössy Endre *Életápolás* című könyve alapján (aminek egyébként elolvasását ajánlom) így lehetne ábrázolni:

agapé - hitbeli szeretet (Szeretlek, mert szeretlek.)

filia - baráti szeretet (Szeretlek, mert társam vagy.)

erosz - érzelmi szeretet (Szeretlek, mert ilyen vagy.)

szexus - testi szeretet (Szeretlek, mert enyém vagy.)

Szexus nélkül nincs házasság, ahogy test nélkül sincs ember. A szexualitás testi kapcsolata több mint a gyermeknemzés szüksége. Két ember testi öröme ez: a másik odaadásának és a magam odaadásának a boldogsága. Aki csak a gyermeknemzés szükségét látja két ember szexuális kapcsolatában, az a szájat se tekintse másnak, mint rágógépnek, élelmiszer-kapunak, ahol belökjük az anyagot. Pedig szánkkal beszélni is tudunk, sőt dalolni, füttyörészni is.

Az erosz más. A testi szerelem lelkibb, esztétikaibb oldala. A másiknak nem egyszerűen átengedem magam, hanem tetszeni vágyom neki. Kívánom őt, és igyekszem ezért én is kívánatos lenni. Az erosz tapintja meg a kedves hangja selymét, látja meg szeme színét, haja göndörségét. Ha szeretetünkéből ez a szólam hiányzik, akkor jól olajozott gép lehet még kapcsolatunk, de izgalmas, sokszólamú, emberi közösség már nem. Fel kell fedezni a másikat! Ez a szerelem megismerésének az útja.

A filia baráti, szociális szeretet, ami két embert társsá, baráttá tesz. A szeretnek ez a fajtája sorsközösséggé teszi kapcsolatunkat. Általa azt mondom el, hogy azért szeretem a másikat, mert segítőtársam, akivel mindent megosztok. Ide tartoznak közös élményeink, emlékeink, közös kalandjaink, amelyek stabillá teszik kapcsolatunkat, és (különösen életünk alkonyán) széttéphetetlen kötelékként fűzik össze hanyatló életünket.

Sokszor a gyerekekre, a körülményekre hivatkozva hanyagoljuk el a szeretetnek ezt a szólamát. Pedig ez a baráti közösség a házasság szeretetkapcsolatának nagy jellemnevelője. Közösön könnyebb újjá lenni az önzés felett. Könnyebb megtanulni a másokért élés krisztusi parancsát. Ha a szeretetnek ez a szólama hiányzik, kiürül kapcsolatunk. Ez tanít meg észrevenni azt, aminek a másik örül, és behunyni a szemünket ott és akkor, amikor viszont így kell szeretni. Belőle fakad a türelem, az, ha tudunk közösén imádkozni, és egymásért áldozatot hozni. Általa megtanulhatunk átlátszónak és egyértelműnek lenni, és itt értjük meg a gyakorlatban, mit jelent a megbocsátás. Mindezt csak derűsen lehet megélni.

Az agapé a házasság lelki oldala. Az Istentől kapott szeretet továbbadott formája. Nem érdemekre, szépségekre, vagy a testi kapcsolat örömére épít, bár ezeket sem tagadja, hanem a hála. Hála azért, hogy az Istentől érdemtelenül kapott szeretetet van kinek továbbadni és van kitől újra meg újra, naponta megkapni. Ez teszi teherbíróvá szeretetünket. Ez kell, hogy

legyen az alapszólam. Itt lehet feltöltekezni. Ha a barátságunk elgyengül, ha nem tudjuk már maradék nélkül adni önmagunkat, ha megkopik bennünk a másik féltő, felfedező csodálata és a sziurke megszokás fojtogat, az agapé ad erőt, alapot újra szeretetünknek.

Régi szokás a szeretet szívvel ábrázolni. Találó kép. Az anatómusok a szívben két pitvart és két kamrát különböztetnek meg. Szeretetünknek is vannak pitvarai meg kamrái. A pitvar a találkozás helye, ott van az a hely, ahol egymásra lelünk, udvarolunk (pitvarolunk); a kamra a titkok helye, az intim szféra, ahol azok a dolgok történnek, amelyek nem valók mindenki elé. Ez a titok is hozzátartozik házasságunkhoz.

Egy óra hosszát szeretni állati dolog.

Egy évig szeretni emberi dolog.

Egy életem át szeretni angyali dolog.

Egy életem át egyet szeretni isteni dolog.

http://bdeg.sopron.hu/~n0602/hu/fooldal/mb_fooldalelem01.htm